

Junghun Kim
BREATHE
A MENDING
SONG
INTO THESE
EARTHLY
WOUNDS

RADIUS
Center for Contemporary Art
Kalverbos 20
2611 XW Delft
www.radius-cca.org

Het werk van Junghun Kim richt zich op de rampzalige impact van de mens op ecosystemen en relaties tussen de verscheidene levensvormen op Aarde. Als reactie hierop streeft Kim ernaar fysieke en spirituele drempels te overschrijden die naar meer belichaamde en regeneratieve manieren van leven op Aarde leiden. De tentoonstelling *BREATHE A MENDING SONG INTO THESE EARTHLY WOUNDS* komt voort uit onderzoek naar evolutionaire biologie—onder meer naar moleculair DNA, vergelijkende embryologie, fossielen en anatomisch bewijs—kosmologieën en verscheidene technologieën van extractie, om zo veerkrachtige verhalen naar voren te brengen over de kritieke toestand van planetaire ecosystemen. Het werk van Junghun Kim omvat keramiek, schilderkunst, beeldhouwkunst, installatie en meditatie en is een uitnodiging om onze zintuigen op fantasierijke, meditatieve en spirituele manieren aan te scherpen. De tentoonstelling is als zodanig een voorstel om onszelf als mensen opnieuw te positioneren op een planeet die gebaseerd is op relaties en veranderlijk van aard is, waarin alles dat wij maken en doen verweven is in grotere systemen van wederkerigheid en verantwoordelijkheid.

De werken in deze tentoonstelling zijn poëtische, spirituele en politieke uitingen die de omvang van ecologische oorzaken onthullen die opzettelijk buiten het gezichtsveld van het antropocentrisme zijn geplaatst. Kim reflecteert op de systematische vernietiging van kapitalistische ontwikkeling, waarbij onze relaties met andere soorten voortdurend worden gekwetst en verstoord door uitputtende en niet-wederkerige ingrepen in de biosfeer. Met gevoeligheid en verbeeldingskracht zoekt Kim manieren om door deze wonden heen te werken en om meer duurzame en spirituele aanpassingen aan de wereld te bevorderen, met het oog op het begrijpen van ecologische wijsheid van zorg. Hij is zich bewust van de kritische staat waarin de Aarde verkeert, en wil ons bewust maken van de onderlinge afhankelijkheid die de planeet kenmerkt. Hij probeert daarom met zijn werk schadelijke antropocentrische patronen te doorbreken en het ecologisch kompas van de mensheid te herrijken. In deze tentoonstelling brengt Kim verscheidene fysieke en spirituele drempels samen die de complexe en onevenwichtige staat van onze relaties met andere soorten kenmerken, om ons zo bewust daarvan te worden en te kunnen sturen in de richting van meer belichaamde en regeneratieve manieren van leven op Aarde.

De razendsnelle ontwikkeling van technologische systemen, gekenmerkt door een lange en chronische afhankelijkheid van de exploitatie van natuurlijke hulpbronnen en het beheeren en overheersen van alle andere vormen van leven, belemmert de mogelijkheden om duurzame en wederkerige perspectieven aan te nemen en te verspreiden. De interne logica van ogenschijnlijk soepel functionerende kapitalistische systemen is erop gericht om elk ander bestaan dan het menselijke te overheersen. Zoals Timothy Morton betoogt, is deze heerschappij van de mensheid—met haar eigen arbitraire hiërarchieën gebaseerd op categorieën als geslacht, ras, klasse, seksuele geaardheid, etc.—zowel een standaard ontologie als een standaard utilitarisme dat werd ingebouwd in de sociale ruimte die momenteel een groot deel van het hele aardoppervlak omvat.¹ Zoals wordt onderzocht in het jaarprogramma *NATURECULTURES* van *RADIUS*, komt de moderniteit, tezamen met de techno-logische vooruitgang, voort uit een breuk tussen natuur en cultuur, waardoor de sociale, filosofische en fysieke banden met alles wat niet-menselijk is zijn verbroken. Het herstellen van die breuk is een intrinsiek doel van Kims praktijk, waarin hij door deze zogenaamde “wonden van de moderniteit” navigeert door middel van een holistische praktijk die solidariteit, empathie, zorg, verwantschap en liefde tot stand wil brengen.

Kim heeft al aandacht voor ecologische verstrengelingen sinds zijn opvoeding in de bergachtige, kleine plattelandsgemeenschappen rond Gyeongju, Zuid-Korea. Toen hij opgroeide, observeerde hij het gedrag en de emoties van planten en dieren en kreeg hij zo inzicht in de fysieke en spirituele verbondenheid tussen soorten in een ecosysteem, waarbij hij begreep dat elke aantasting van de natuur een aantasting van de ziel met zich meebrengt. Het literaire werk van de Chicana feministe en wetenschapster Gloria E. Anzaldúa sluit nauw aan bij Kim als spiritueel kunstenaar. In lijn met Anzaldúa's ideeën ziet Kim kunst als een spirituele discipline, waarbij spiritualiteit een andere vorm van kennis en weten is, die erop gericht is om de waarneming te verruimen en je bewust te worden van de onderlinge verbanden tussen alle dingen door het bereiken van een overkoepelend perspectief.² Voor Kim, net als voor Anzaldúa, is spiritualiteit een web van symbolen, een filosofie, een wereldbeeld, een perspectief, een perceptie. Met andere woorden: het is een intrinsiek onderdeel van de menselijke constructies

1 Timothy Morton, *Being Ecological*. (London: Pelican Books), p. 66.

2 Gloria E. Anzaldúa, *Light in the Dark, Luz en lo Oscuro*, edited by Analouise Keating (Durham: Duke University Press, 2015), p. 38

van de wereld. Kims artistieke werken zijn altijd geïnspireerd door wat Anzaldúa beschrijft als in het reine komen met de geest: jezelf in harmonie brengen met de wereld in en om je heen.³ Via zijn meditatieve weg naar creativiteit—geïnformeerd door een meditatiepraktijk die overeenkomsten tussen objecten benadrukt die de vele onderlinge relaties in een ecosysteem onthullen—stelt Kim zijn verbeelding in staat om conventionele manieren van denken en handelen te omzeilen die worden gekenmerkt door een niet-wederkerige relatie met de wereld om hem heen.

Kim verbindt zijn artistieke praktijk met biologische en ecologische kennis om manieren te bieden om de holistische relaties tussen het dagelijks leven en planetaire omstandigheden te begrijpen, waarbij hij niet-menselijke verhalen en meersoortige genealogische scenario's verwoordt. Dit is vooral te zien in zijn schilderijen, waar een overvloed aan referenties en fragmenten van zijn onderzoek samenkomen. In Kims schilderijen wordt het technologische geweld dat niet-menselijke organismen en ecosystemen aangedaan wordt tegengegaan door de talloze anatomische en biologische overeenkomsten tussen soorten, die wijzen op miljoenen jaren van co-evolutie.

Meerdere bewegingen van tijd, circulatie, zwaartekracht, evenwicht, weerstand en collectiviteit komen samen in de schilderijen. Er ontvouwen zich levendige en kaleidoscopische relaties tussen soorten, die enerzijds de pluraliteit van het aardse leven verheerlijken, en anderzijds het geweld waaraan het wordt blootgesteld bevragen.

In datzelfde opzicht kunnen de twee sculpturen die gepresenteerd worden in de kern van RADIUS gezien worden als assemblages van meerdere diersoorten, die, in de woorden van antropoloog Anna L. Tsing, 'bijeenkomsten met een open einde' voorstellen. De sculpturen veronderstellen de vorming van nieuwe gemeenschappen tussen soorten, en laten de effecten van potentiële geschiedenissen tussen bestaansvormen in wording zien.⁴ Een ingewikkelde samensmelting van menselijke, dierlijke en plantaardige onderdelen vormt een hybride entiteit die ontstaan is door duizenden jaren co-evolutie tussen verschillende soorten. Kim onderzoekt het verband tussen mens en niet-mens opnieuw, maar dan in grotere tijdschalen die het bestaan van mensen op deze planeet overstijgen en die ons confronteren met de omvang van de menselijke impact op de Aarde in dit minuscule tijdsbestek binnen het planetaire leven.

Hoe kan een verantwoord en adequaat onderscheidingsvermogen aangaande de huidige ecologische noodsituatie worden ontwikkeld? Kims werk streeft ernaar om antwoorden te vinden en om dit vermogen te ontwikkelen door bezoekers uit te nodigen het werk op een reflectieve manier te ervaren, waarbij ze vaak fysiek deel kunnen nemen. Als een architectuur voor contemplatie, worden bezoekers uitgenodigd om de werken te betreden en uit te rusten onder de door mandala's geïnspireerde schilderijen aan de binnenkant van de bekoonde koepels. De vijf koepels komen overeen met de vijf elementen uit Wuxing, een oude Chinese kosmologische theorie die aarde, hout, metaal, vuur en water beschouwt als de vijf elementen of fasen die verandering in de kosmos verklaren. In de traditionele leer zijn de vijf elementen verbonden in twee cycli van interacties: een genererende en/of creatieve cyclus en een over-meesterende en destructieve cyclus. Wuxing wordt ingezet in vele velden en disciplines en is bij uitstek een kosmologie die geworteld is in het voelen, relateren en verbeelden voorbij de fysieke grenzen van het menselijk lichaam en de geest. Binnen Kims praktijk worden, net als bij andere filosofische referenties zoals yingyang, verschillende soorten van zogeheten onderlinge afstemming aangemoedigd om los te komen van de modernistische kaders van zingeving en relationaliteit die gebaseerd zijn op menselijke uitzonderlijkheid.

Voor deze tentoonstelling heeft Kim een film gemaakt waarin hij, gekleed in een kostuum van beschilderd papier, een choreografie van afstemming uitvoert in verschillende landschappen van het eiland Jeju. Zuid-Korea. Van plastic stortplaatsen tot grotten die in de oorlog gebruikt werden, van de kusten van het eiland tot de landbouwgrond, verbindt Kim zich met de ecologie van het eiland door een intuïtief ritueel. We horen Kim zingen in de stijl van pansori (판소리), een traditioneel Koreaans muziekgenre dat bestaat uit een zanger en een drummer en gekenmerkt wordt door expressieve, emotionele zang. Kim kanaliseert het ecologisch verdriet en zingt voor én door het eiland, waarbij hij zijn lichaam gebruikt als expressiemiddel voor niet-menselijke gevoeligheden. Net als veel andere folkloristische zang van over de hele wereld, zoals de joik van de Sámi, de keelzangers van Tuva, of de *cantu a tenòre* van Sardinië, evenals de verschillende soorten gezang in de inheemse Amerikaanse en Siberische sjamanistische culturen, worden de geluiden van de natuur nagebootst en

Stilstaand beeld van *From the cells of the Mother* (2023).

3 Ibid, p. 40.

4 Anna L. Tsing, 'When the Things We Study Respond to Each Other. Tools for Unpacking "the Material"', in *Anthropos and the Material*, ed. Penny Harvey, Christian Krohn-Hansen, Knut G. Nustad (Durham: Duke University Press, Duke 2019), p. 229.

5 James Bridle, *Ways of Being. Animals, Plants, Machines: The Search for a Planetary Intelligence* (London: Penguin Random House, 2022), p. 150.

6 Carolyn F. Strauss, 'Seeking Radical Affection', in *Slow Spatial Reader. Chronicles of Radical Affection*, ed. Carolyn F. Strauss (Amsterdam: Valiz, 2021), p. 15.

7 Alexis Shotwell, *Against Purity. Living Ethically in Compromised Times* (Minneapolis: University of Minnesota Press, 2016), p. 79.

8 De term "multi-scalar" is een parafrasering van wat auteur Gabrielle Hecht zogenaamde "interscalar vehicles" noemt. Deze term gebruikte zij in 'Interscalar Vehicles for an African Anthropocene: On Waste, Temporality and Violence' dat gepubliceerd werd in *Cultural Anthropology*, volume 33, no. 1 (2018). In haar eigen woorden zijn "interscalar vehicles" objecten en manieren van analyse die academici en hun onderwerpen de mogelijkheid biedt om zich tegelijkertijd door "deep time" en menselijke tijd, de geologische en de politieke ruimte te bewegen."

belichaamd, alsof de wereld door de zanger zingt. Als we nadenken over hoe mensen de wereld uitdrukken door middel van geluid, zegt James Bridle dat "we in de eerste plaats niet spreken als losstaande individuen of een uitzonderlijke soort, maar over, en door, en met de wereld".⁵ Het werk van Jung-hun Kim roept op tot een manier van in de wereld staan die zich toelegt op het opmerken en erkennen van onderlinge afhankelijkheden om daar vervolgens op een verantwoorde manier naar te handelen. Om een bredere blik op de wereld te bereiken waarin we onze eigen ervaringen situeren binnen grotere netwerken van relaties, ruimtes en tijden.⁶ Zijn artistieke praktijk sluit aan bij de oproep van Alexis Shotwell om praktijken te cultiveren die onderlinge afhankelijkheid erkennen en die een ethische relatie ondersteunen met de complexe ecologieën waarin we betrokken zijn en waardoor we gevormd worden.⁷ Juist deze combinatie van aandacht en altruïsme maakt Kim's werk tot een oproep om onze gedeelde verantwoordelijkheid als niet-exclusieve bewoners van een "multi-scalar" planeet.⁸ Terwijl we zijn werk ervaren, blijft hij ademen en voegt hij zijn adem toe aan de miljoenen jaren adem en tijd die we delen met allerlei aardse bewoners die ons zijn voorgedaan en die ons zullen overleven. Al die tijd probeert hij de scheidingen die ons van elkaar vervreemden te helen, want deze aardse wonden zouden nog steeds maar één hechting verwijderd kunnen zijn van heling.

Junghun Kim, *Integrative Breathing*, *Geological Meditation Series*, 2022. Foto door Steven Maybury.

Junghun Kim
BREATHE A MENDING SONG INTO THESE EARTHLY WOUNDS
2 december 2023 – 11 februari 2024

Curator: Sergi Pera Rusca
Tekst: Sergi Pera Rusca
Vertaling: Eva Burgering en Daan Veerman
Grafisch Ontwerp: Sabo Day en Augustinas Milkus
Technische ondersteuning: Menno Verhoef en Stefan Bandalac

RADIUS TEAM

Directeur en Curator: Niekolaas Johannes Lekkerkerk
Assistent Curator: Sergi Pera Rusca
Projectleider Productie en Publicaties: Eva Burgering
Projectleider Educatie: Fleur Knops
Marketing, Communicatie en PR: Daan Veerman

Deze tentoonstelling is mogelijk gemaakt met de steun van:

Gieskes-Strijbis Fonds
Gemeente Delft
Mondriaan Fonds
Iona Stichting
Stichting Stokroos
Arts Council Korea

RADIUS

Centrum voor Hedendaagse Kunst en Ecologie
Kalverbos 20
2611 XW, Delft
Nederland
info@radius-cca.org
www.radius-cca.org

Junghun Kim wil graag degenen die hebben geholpen dit project te realiseren bedanken voor hun warme steun: de curator van deze tentoonstelling Sergi Rusca, het RADIUS-team, zijn ouders Jeongsil Moon en Young Jung Kim, en María José Crespo. Dank aan Clay Cool Collective en het EWKC team en vrienden, en aan Steven Maybury, Maja Wachowska en Miriam del Seppia voor hun assistentie.

